

DC-1601100202010102 Seat No. _____

M. A. (Sem. I) (CBCS) (W.E.F.-2016) Examination

March - 2022

Sanskrit : ECT-1

(Vedantashastra)

(Common Paper for 2015 and 2016)

(Old Course)

(i) वेदान्तपरिभाषा (प्रत्यक्षपरिच्छेदः)

(ii) पञ्चदशी (प्रकरणम्-१)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना/Instructions :

- (१) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(1) All questions carry equal marks.
(२) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
(2) Answer any five questions.

१ नीयेना परिच्छेदोऽनुवाद करो : १४

1 Translate following paragraphs : 14

(१) उच्यते । न तावदन्तःकरणमिन्द्रिमित्यत्र मानमस्ति । ‘मनः षष्ठानीन्द्रियाणि’ इति भगवद्गीतावचनं प्रमाणमिति चेत् न अनिन्द्रियेणापि मनसा षट्त्वसङ्ख्यापूरणाविरोधात् । नहीन्द्रियगतसङ्ख्या पूरणमिन्द्रियेणैवेति नियमः, ‘यजमानपञ्चमा इडां भक्षयन्ति’ इत्यत्र ऋत्विग्गतपञ्चत्वसङ्ख्या या अनृत्विजापि यजमानेन पूरणदर्शनात् । ‘वेदानध्यापयामास महाभारतपञ्चमान्’ इत्यत्र वेदगतपञ्चत्वसङ्ख्याया अवेदेनापि महाभारतेन पूरणदर्शनात् ।

(२) नन्वेवं वृत्तावव्याप्तिः, अनवस्थाभिया वृत्तिगोचरवृत्त्यनङ्गीकारेण तत्र स्वाकारवृत्त्युपहितत्वघटितोक्तलक्षणा भावादिति चेत् न, अनवस्थाभिया वृत्तेर्वृत्त्यन्तराविषयत्वेऽपि स्वविषयत्वाभ्युपगमेन स्वविषयवृत्त्युपहित-प्रमातृचैतन्याभिन्नसत्ताकत्वस्य तत्रापि भावात् । एवं चान्तःकरणतद्धर्मादीनां केवलसाक्षिविषयत्वेऽपि तत्तदाकारवृत्त्यभ्युपगमेन उक्तलक्षणस्य तत्रापि सत्त्वान्नाव्याप्तिः ।

२ नीयेनी કારિકાઓનો અનુવાદ કરો : ૧૪

2 Translate following Karikas : 14

(१) नमः श्रीशङ्करानन्दगुरुपादाम्बुजन्मने ।
सविलासमहामोग्राहग्रासैककर्मणे ॥

- (२) तत्पादाम्बुरुहद्वन्द्वसेवानिर्मलचेतसाम् ।
सुखबोधाय तत्त्वस्य विवेकोऽयं विधीयते ॥
- (३) ते परागदर्शिनः प्रत्यक्तत्त्वबोधविवर्जिताः ।
कुर्वते कर्म भोगाय कर्म कर्तुं च भुञ्जते ॥
- (४) नद्यां कीटा इवावर्तादावर्तान्तरमाशु ते ।
व्रजन्तो जन्मनो जन्म लभन्ते नैव निर्वृतिम् ॥
- ३ संदर्भ साथे समझावो : १४
3 Explain with reference : 14
(१) तच्च प्रत्यक्षं पुनर्द्विविधं जीवसाक्षि ईश्वरसाक्षि चेति ।
(२) परमेश्वरः एकोऽपि ब्रह्मविष्णुमहेश्वर इत्यादिशब्दवाच्यतां लभते ।
- ४ संदर्भ साथे समझावो : १४
4 Explain with reference : 14
(१) एकतानत्वमेतद्धि निदिध्यासनमुच्यते ।
(२) अखण्डं सच्चिदानन्दं महावाक्येन लक्ष्यते ।
- ५ अद्वैतवेदान्तपरंपरानी उत्पत्ति अने विकास वर्णवो. १४
5 Describe the origin and development of 14
'Adwaitavedantaparampara'.
- ६ विशिष्टाद्वैत अने शुद्धाद्वैत पर नोंध लभो. १४
6 Write note on Vishishtadwaita and Shuddhadwaita. 14
- ७ 'तानि च प्रमाणानि षट्' – समझावो. १४
7 Explain – 'तानि च प्रमाणानि षट्'. 14
- ८ पञ्चकोशविवेकेन लभन्ते निर्वृतिं पराम् – समझावो. १४
8 Explain – पञ्चकोशविवेकेन लभन्ते निर्वृतिं पराम्. 14
- ९ टूंकनोंध लभो : १४
9 Write short notes : 14
(१) त्रिविधं चैतन्यम् ।
(२) वृत्तिश्चतुर्धा ।
- १० टूंकनोंध लभो : १४
10 Write short notes : 14
(१) संवित्
(२) आत्मा